

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən

Su-Bataqlıq Quşlarının Muhafizəsi

üzrə Razılıq

(AEWA)

**Razılıq iclasının(iyun 1995 il) yekun aktı
və
görüləgək işlərin planı ilə razılaşmanın mətni.**

dərc olunmuşdur:

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq quşlarının
Muhafizəsi üzrə razılaşmanın Müvəqqəti katibliyi
Poçt qutusu 20401
2500 EK Haaqa, Hollandiya

Bu sənəd həmçinin ingilis, fransız və ərəb dillərində nəşr
olunmuşdur.

Giriş sözü

Tərəflərin Miqrasiya edən Vəhşi heyvanların Mühafizəsi konvensiyasının iştirakçılarının , sadə şəkildə Bonn konvensiyası adlanır, 1988- ci ildə keçirilmiş birinci görüş zamanı Qərbi-Palearktika Qazkimiləri haqqında Razılığın işlənməsi barədə qərar qəbul edilmişdi. Bu görüş başa çatandan sonra Hollandiya hökuməti Qərbi-Palearktika Suüzər Quşları üzrə Razılığın layihəsinin Qərbi-Palearktika Miqrasiya yollarının mühafizə proqramının bir hissəsi kimi hazırlanmasına başlanmışdır. 1991- ci ildə ördəklərinin, qu quşlarının və qazlarının barəsində İş Planı və həmçinin Suüzər quşlarının bütün populyasiyalarına aid ümumi Tədbirlərə Rəhbərlik planı daxil olan Razılığın layihəsi Razılığın sponsoru kimi təklif vermiş Avropa birliyinin Komissiyasına göndərilmişdir.

1993-cü ilin əvvəlində Bonn konvensiyasının katibliyi tərəfindən Hollandiya hökuməti , Kənd təsərrüfatı, Təbiəti mühafizə və Balıqçılıq Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıqda bu təşəbbüsün sonrakı inkişafı və Razılığın layihəsinə sonrakı düzəlişlərin daxil edilməsi üçün tədbirlər görülmüşdür. Razılığın Afrika qitəsi ilə əlaqədar aspektlərinə daha böyük rol ayrılmışdır. Bundan başqa Razılığın özünəndə adı dəyişdirilmişdir: Razılıq bundan sonra Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılıq (AEWA) adlanır.

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılıq (AEWA) arealındakı ölkələrinin nümayəndələrinin birinci məşvərət görüşü 1994-cü ilin iyununda Nayrobidə keçirilmişdir. Görüşdə Razılıq üzərində aparılan işlərinin aparılması və qəbul olunması fikri qəti şəkildə dəstəklənmiş, və demək olar ki, Razılığın predmetinə aid bütün bəndlər üzrə konsensura gəlmək mümkün idi.

1995-ci ilin iyununda Haaqada(Hollandiya) Razılıq Müşavirəsinin nümayəndəsinin və Avropa İttifaqının nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilmişdir. Bir neçə höcümətlərarası və qeyri-höcümət təşkilatlarının nümayəndələri Müşavirədə müşahidəki kimi iştirak etmişdilər. Müşavirə Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılığı konsensusla qəbul etmişdir. Hollandiya Kral Hökumətinin bu Razılığın imza üçün açıldığı andan ilk üç il müddətində Derozitarı rolunda çıxış etməsi, Razılığın Müvəqqəti Katibliyinin işləməsinin təmin etməsi və Razılığın qüvvəyə minməsindən sonra Tərəflərinin İclasının birinci sessiyasını keçirməsi təklifi minnətdarlıqla qəbul edilmişdir.

Hollandiya hökuməti tərəfindən (Kənd təsərrüfatı nazirliyi, Təbiəti mühafizə departamenti, Beynəlxalq təbiəti mühafizə şöbəsi) 1996-cı ilin yanvarın 1-dən fəaliyyət göstərən Razılışmanın Müvəqqəti Katibliyi təsis olunmuşdur.

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılıq (AEWA) 1996-cı ilin avqustun 15-də Haaqada Hollandiya Xarici İşlər Nazirliyində imza atmaq üçün açılmışdır.

Razılışma Müşavirəsindən sonra Razılığın fransız və ingilis dillərindəki mətnlərinə bəzi kiçik linqvistik dəyişiklər edilmişdir. Sonradan Razılıq rus və ərəb dillərinə tərcümə edilmişdir. Bu sənəd özündə Razılığın mətninin son redaksiyasını və Razılıq müşavirəsinin yekun aktının mətnini iştirakçı ölkələrinin 16 iyun 1995-ci ildə imzaladıqları şəkildə daşıyır.

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının

Mühafizəsi üzrə Razılaşmanın

qəbul olunması üzrə Razılaşma Müşavirəsinin

Yekun Aktı

Areal ölkələrinin Hökumət nümayəndələri və bir regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı 1996-cı ilin iyunun 12-dən 16-dək Hollandiyada, Haaqa şəhərində Xarici İşlər Nazirliyində Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılaşmanı (Vəhşi Növ Heyvanlarının Miqrasiya edən Növlərinin Mühafizəsi Konvensiyasının (CMS) 4-cü Maddəsinin 3 paragrafına uyğun olaraq Razılıq adlanır) müzakirə edib qəbul etmək üçün görüşmüşlər.

Müşavirənin BMT-nin Ətraf Mühüt Proqramının / CMS katibliyi (səlahiyyətlərinə görə Konvensiyanın Katibliyinə uyğundur) Hollandiya Krallığı Hökuməti ilə birlikdə keçirmişdir. Aşağıda göstərilən 64 Arealın ölkəsi və bir regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı iştirak edirdi:

Anqola, Ermənistan, Avstriya, Belçika, Benin, Bolqarıstan, Burundi, Kamerun, Mərkəzi-Afrika Respublikası, Çad, Xorvatiya, Çex Respublikası, Danimarka, Misir, Ekvatorial Qvineya, Estoniya, Efiopiya, Avropa İttifaqı, Finlyandiya, Fransa, Qabon, Gürgüstan,Almaniya. Qana,Yunanistan, Qvineya, Qvineya-Bisau, Macarıstan, İrlandiya, İslam Respublikası İran, İordaniya, Keniya, Lyuksenburq, keçmiş Yuqoslaviya Respublikası Makedoniya, Malavi, Mavritaniya, Moldova Respublikası, Marokko,Mozambik.Namibiya. Niderlandlar, Norveç, Polşa, Portuqaliya. Rumıniya, Ruanda. San-Tome və Prinsipi, Seneqal, Seyşel, Slovakiya, Cənub Afrika, İspaniya, Sudan, Svazilend, İsveç, İsveçrə, Birləşmiş Tanzaniya Respublikası, Toqo. Tunis, Uqanda,Ukraina.Birləşmiş Böyük Britaniya Krallığı, Özbəkistan, Zambiya, Zimbabve.

Hindistan və Pakistan hökumətləri İclasda müşahidəki rolunda iştirak edirdilər.

BMT-nin , hökumətlərarası və qeyri-hökumət təşkilatlarının aşağıda qeyd olunan orqanlarıda Müşavirədə müşahidəki kimi iştirak etmişlər:

BMT-nin Ətraf mühüt proqramı (UNEP), Avropanın Vəhşi Heyvanlarının və Təbii Yaşayış Yerlərinin Mühafizəsi Konvensiyası (Bern Konvensiyası), Beynəlxalq əhəmiyyətli Su-Bataqlıq Əraziləri Konvensiyası, xüsusilə Suüzər Quşlarının Yaşayış yeri timsalında(Ramsar Konvensiyası), Arktika Flora və Faunasının mühafizəsi Proqramı (CAFF), Beynəlxalq Quşları Müdafiə Assosiasiyası Bird Life International, Beynəlxalq Ov Növlərinin Müdafiəsi Komitəsi Dördüncü İclasının prosedura qaydalarını qəbul etdi:

Müşavirə aşağıdakı Komitələri və İşçi Qrupları seçdi:

Səlahiyyətlər üzrə Komitə: Qvineya, Hollandiya, Polşa, Moldova Respublikası, Cənubi(CIS), Avropa Təbiətin Varisliyi Fondu (EURONATUR), Avropa Birliyinin Ovçular Assosiasiyaları Federasiyası (FACE), Tur-de-Valat Fondu. Su-Bataqlıq Quşları və Su-Bataqlıq Sahələrinin öyrənilməsi üzrə Büro (IWRB), Beünəlxalq Təbiət və Təbii

Ehtiyatlarının Mühafizəsi Ittifaqı (IUCN), Su-Bataqlıq quşları və Su-Bataqlıq Sahələri üzrə Trest.

Müşavirədə cənab Jan Reno (Belçika) - Sədr, cənab Nqoq Nye (Kamerun) və Yaroslav Movçan - Sədr Müavinləri seçildilər. Müşavirənin Baş Katibi cənab Amulf Müller Xelmbrext (UNEP/CMS Katibliyi) idi.

Müşavirə, mutantis mutandis - Miqrasiya edən Vəhşi Heyvanların Mühafizəsi üzrə Konvensiya (Nayrobi, 1994) Tərəf - İştirakçılarının Konfransının Afrika.

Sədr: cənab Ferdinand fon der Assen, Hollandiya.

Görüləcək işlərin müzakirəsi üzrə işçi qrup;

Sədr: cənab Jan Nqoq Nye. Kamerun.

Razılaşmanın hazırlığı üzrə qrup;

Sədr: cənab Duqlas Xikl, UNEP/CMS Katibliyi.

Müşavirə Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə Razılığı ingilis və fransız dillərində konsensusla qəbul etdi ki, bu Yekun Aktının I əlavəsindən müşayiət olunur. Hollandiya Hökumətinin bu Razılığın imza üçün açıldığı andan ilk üç il müddətində öz vəsaitləri hesabına Depozitarı rolunda çıxış etməsi, Razılığın müvəqqətkatibliyinin işini təmin etməsi və Razılığın qüvvəyə minməsindən sonra Tərəflərin İclasının birinci sessiyasını keçirməsi təklifi minnətdarlıqla qəbul olunmuşdur.

Bonn Konvensiyası Tərəf-İştirakçılar Konfransının dördüncü görüşündə(Nayrobi, 1994) qəbul olunmuş 4.4. Qərarının maddələrini İclas nəzərə aldı. Bunlar inter alia nəzərdə tutur ki, Konvensiya daxilində qəbul olunmuş konkret Razılaşmanın Tərəflərinə təklif olunmalıdır ki, katibliyin funksiyalarını Konvensiyanın Katibliyinin fəaliyyət göstərdiyi yerdəki bir orqanda cəmləşdirilsinlər və müxtəlif Razılaşmanın katiblikləri bütövlüklə müvafiq Tərəflərlə maliyyələşsinsinlər.

Müşavirə:

- Razılaşmanın müvəqqəti Katibliyinə tapşırılsın ki, imkan daxilində, Tərəflərin Müşavirəsinin birinci sessiyası üçün aşağıdakılar üzrə təkliflər hazırlansınlar:

- (a) Razılaşmanın 2 Əlavəsində qeyd olunmuş növ və fəsilərə tətbiq olunmaqla İş Planına əlavələrə;
- (b) İş Planında nəzərdə tutulmuş populyasiyaların mühafizə statusunun icmalına;
- (v) Fövqəladə halların müəyyənləşdirilməsinin kriterilərinə;
- (q) Mühafizə üzrə Rəhbərliyə;
- (d) Tərəflərin hesabatları üçün standartlara;

(e) Razılaşmanın maddi tərəfi ilə bağlı büdcə, maliyyə qaydaları və digər suallara;

(j) Texniki komitənin; və

(z) Razılığın embleminin təşkili barədə.

Müşavirə:

- Tərəflərin Müşavirəyə təklif olunur ki, birinci sessiyada Razılaşmanın büdcəsinə maliyyə köçürmələrinin əvəzinə Tərəflərin kompensasiya əmanətlərinin qəbul olunmasının mümkünlüyünü müzakirə etsinlər. Başa düşərək ki, konkret tərəfdən olan bu cür kompensasiya əmanətlərinə ancaq istisna hallarda icarə vermək lazımdır və kompensasiyanın xarakteri Müqavilənin tələblərinə və məqsədlərinə uyğun gəlməlidir.

- UNEP/CMS Katibliyinin və Ramsar Konvensiyası Bürosunun Müqavilənin işinə kömək məqsədilə sonrakı əməkdaşlıq və bircə fəaliyyətin formal əsasını müəyyənləşdirmək təşəbbüsünü salamlayır və Müqavilənin orqanlarına onların yaranmasından sonra bu təşkilatı işə qoşulmağı tövsiyə edir:

- Miqrasiya edən növləri araşdıran Bern Konvensiyası ilə əməkdaşlığın vacibliyini qəbul edir;

- Miqrasiya edən Vəhşi heyvanların Mühafizə Konvensiyasının III Maddəsinin 5 paragrafında qeyd olunmuş qadağaların çıxarılmasının mümkünlüyünü təsdiq etdi, belə ki, onlar Tədbirlər Planının 2.1.1. paragrafında qeyd olunmuş vacib mühafizə tədbirləri ilə əlaqəli ola bilərlər;

- "Ekoloji turizm" anlayışının bu Müqavilənin kontestində --dayanaqlıq prinsipinə əsaslanan və ətraf mühiti qoruyan turizm-- kimi açıqlaması ilə razılaşdı.

Müşavirə Belçika, Danimarka, Fransa, İsveçrə və Zimbabve nümayəndə heyətlərinin müraciətlərini, Efiopiya, Namibiya, Cənubi Afrika, Sudan, Svazilend, Birləşmiş Tanzaniya Respublikası, Zambiya, və Zimbabvenin bircə müraciətini nəzərə aldı. Onların mətnləri bu Yekun Aktının II əlavəsində verilmişdir.

Müşavirə Hollandiya Krallığı hökumətinə Müşavirənin maddi dəstək vermiş Hökumətlərə, təşkilatlara və kompaniyalara minnətdarlığını bildirmişdir.

Müqavilə imza atmaq üçün Hollandiya Xarici İşlər Nazirliyində 16 oktyabr 1995-ci il tarixindən açıq olacaqdır.

Yuxarıdakıları təsdiq etmək üçün Nümayəndələr bu Yekun Aktını imzalamışdılar.

Min doqquz yüz doxsan beşinci ilin iyun ayının on altıncı günü Haaqada baş vermişdir.

Nümayəndə heyəti adından:

The Republic of Anqola	de la Republique d Anqola
The Republic of Armenia	de la Republique d Armenie
The Republic of Belgium	de la Republique de Belgique
The Republic of Benin	de la Republique de Benin
The Republic of Bulqaria	de la Republique Bulqaria
The Republic of Burundi	de la Republique du Burundi
The Republic of Cameroon	de la Republique du Sameroon
The Republic of Central Afrika	de la Republique Centrafricaine
The Republic of Chad	de la Republique du Tchad
The Republic of Croatia	de la Republique de Croatie
The Crech Republic	de la Republique tcheque
Tne Kingdom of Denmark	du Royaume du Danemark
The Arab Republic of Egypt	de la Republique arabe d Egypte
The Republic of Equatorial Guinea	de la Republique de Guinea equatoriale
Ethiopia	d Ethiopie
Europea Community	de la Communaute europeenne
The Republic Finiand	de la Republique de iniande
The French Republic	de la Republique francaise
The Republic of Gabon	de la Republique gabonaise
The Republic of Georqia	de la Republiuede Georqia
The Federal Republic of Germany	de la Republique federal d Allemagne
The Republic of Ghana	de la Republique du Chana
The Republic of Greeca	de la Republique hellenique
The Republic of Guinea	de la Republique de Guinee
The Republic of Guinea – Bissau	de la Republique de Guinea- Bissao
The Republic of Hungary	de la Republique de de Hongria
The Islamik Republic of Iran	de la RepubliqueIslamique d Iran

The Republic of Jordan	du Royaume hachemite de Jordanie
The Grand Duchy of Luxemburg	du Grand-Duche de Luxembourg
The Republic of Malavi	de la Republique du malavi
The Islamik Republic of Mauritania	de la Republique Islamique de Mauritanie
The Republic of Moldova	de la Republique de Moldova
The Kingdom of Morokko	du Royaume du Maroc
The Republic of Mozambique	de la Republique du Mozambique
The Republic of Namibia	de la Republique de Namibie
The Kingdom of the Natheriands	du Royaume des Pays-Bas
The Kingdom of Norway	du Royaume de Norvege
The Republic of Poland	de la Republique de Poloqne
The Portugese Republic	de la Republique portugaise
Romania	de la Roumanie
The Republic of Rvanda	de la Republique rvandaïse
The Republic of Senegal	de la Republique du Senegal
The Republic of South Afrika	de la Republique d Afrique du Sud
The Republic of Sudan	de la Republique du Soudan
The Kingdom of Svaziland	du Royaume de Svaziland
The Kingdom of Sveden	du Rayaume de Suede
The Sviss Contederation	de la Confederation suisse
The United Republic of Tanzania	de la Republic unie de Tanzania
The Republic of Togo	de la Republic togolaise
The Republic of Tunisia	de la Republic tunisienne
The Republic of Uganda	de la Republic de I Ouganda
Ukraine	Ukraine
The United Kingdom	du Royaume - Uni

The Republic of Uzbekistan

la Republic d Ouzbekistan

The Republic of Zambia

de la Republic de Zambia

The Republic of Zimbabwe

de la Republic du Zimbabwe

The Republic of Kenya

de la Republic du Kenya

The Republic of Latvia

de la Republic de Lettonie

Afro-Avroasiyanın Miqrasiya edən Su-Bataqlıq Quşlarının Mühafizəsi üzrə

Razılıq

Müqavilə bağlayan tərəflər

Qeyd edərək ki, 1979-cı Miqrasiya edən Vəhşi Heyvan Növlərinin Mühafizəsi üzrə Konvensiya miqrasiya edən növlərin qorunmasında beynəlxalq əməkdaşlığı dəstəkləyir;

Nəzərə alaraq ki, Konvensiya Tərəflərinin 1985-ci ilin oktyabrında Bonnda keçirilmiş birinci görüşü Konvensiya Katibliyinə Qərbi-Palearktika qazkimiləri üzrə razılığın işlənməsi üçün müvafiq tədbirlər görməyi tapşırılmışdır;

Anlayaraq ki, miqrasiya edən su-bataqlıq quşları dünya bioloji müxtəlifliyinin vacib hissəsini təşkil edirlər və Biomüxtəliflik üzrə 1992-ci il Konvensiyası 2-ci Proqramın ruhuna uyğun olaraq onları indiki və gələcək nəsillərin rifahına qorumaq lazımdır;

Miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının ayrı-ayrı növlərinin istifadəsi nəticəsində alınan iqtisadi, ictimai, mədəni və rekreativ səmərələri, su-bataqlıq quşlarının ətraf mühitdə və genetik, elmi, estetik, rekreativ, mədəni, təhsil, ictimai və iqtisadi əhəmiyyətini ümumilikdə **başə düşərək;**

Əmin olaraq ki, miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının istənilən istifadə formaları, bu növlərin bütün areal sahəsi boyunca mühafizə statusunu və eləcə də onların bioloji xarakteristikalarını nəzərə almaqla dayanıqlı əsasda aparılmalıdır;

Nəzərdə tutaraq ki, miqrasiya edən su-bataqlıq quşları xüsusilə həssasdılar, belə ki, böyük məsafələrə miqrasiya edirlər və su-bataqlıq sahələrindən asılıdırlar. Bu sahələrin sayı isə insanın təsiri ilə azalır və deqradasiyaya uğrayır ki, bu da əsas etibarilə, Suüzərlərin yaşayış yerləri kimi 1971-ci il Beynəlxalq Əhəmiyyətli Su-Bataqlıq əraziləri üzrə Konvensiyada öz əksini tapmışdır;

Miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının sayının azalmasının və Afro-Avroasiya Miqrasiya yollarında onların yaşayış yerlərinin deqradasiyasının qarşısını almaq üçün təcili tədbirlərin vacibliyini **başə düşərək;**

Əmin olaraq ki, çoxtərəfli Razılığın bağlanması və onun koordinasiya olunmuş və ya razılaşdırılmış tədbirlərdə yerinə yetirilməsi miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının və onların yaşayış yerlərinin qorunması işinə mühüm və effektiv kömək etmək qabiliyyətinə malikdir və eləcə də çoxlu sayda dicər heyvan və bitki növlərinin qorunmasına əlavə təkan olacaqdır; və

Nəzərə alaraq ki, belə razılığın effektiv yerinə yetirilməsi areal ölkələrindən bəzilərinə tədqiqatlar üçün, işkilərin təlimi və miqrasiya edən su-bataqlıq

quşlarının növlərinin və onların yaşayış yerlərinin monitorinqi üçün, habelə bu Razılığın yerinə yetirilməsi üçün elmi və müdiriyyət orqanlarının yaradılması və təkmilləşdirilməsi üçün kömək tələb edəcəkdir.

Aşağıdakılarla razılaşıldı:

Maddə I

Ərazi, Müəyyən Edilmələr və Açıqlamalar

1. Bu Razılığın coğrafi sahəsi su-bataqlıq quşlarının Afro-Avroasiyanın uçuş yollarına yayılır ki, bu da Razılığın I əlavəsində müəyyən edilmişdir və sonradan "Razılıq ərazisi" adlanır.
2. Bu Razılığın mətnində:
 - (a) "Konvensiya" 1979-cı il Miqrasiya edən Vəhşi Heyvanların Müdafiəsi üzrə Konvensiya deməkdir;
 - (b) "Konvensiyanın Katibliyi" Konvensiyanın IX Maddəsinə uyğun yaradılmış orqan deməkdir;
 - (v) "Su-bataqlıq quşları "elə quş növləri deməkdir ki, öz həyat fəaliyyətinin illik dövrünün heç olmasa bir hissəsində su-bataqlıq sahələrində ekoloji asılıqların arealı tam və ya qismən Razılığın ərazisi hüquqlarındadır və bu Razılığın 2-ci Əlavəsində sadalamışdır;
 - (q) "Razılığın Katibliyi" bu Razılığın VI maddəsində, 7 paragrafına, (b) paragrafına uyğun olaraq yaradılan orqana deyilir;
 - (d) "Tərəflər" əcər mətnində başqa cür çıxmırsa, bu Razılığın Tərəflərinə deyilir; və
 - (e) "İştirak edən və səs verən Tərəflər" iştirak edən və leyhinə və ya əleyhinə səs verən Tərəfə deyilir; yəni səs verməkdə boyun qaçıranlar səs verən və iştirak edən hesab olunurlar.

Əlavə olaraq Konvensiyanın I maddənin 1(a)-dan 1(k)-ya qədər paragraflarında müəyyən olmuş terminlər bu Razılıqda uyğun dəyişiklər və həmin mənanı daşıyır;

3. Bu Razılıq Konvensiyanın IV maddəsinin 3 paragrafında müəyyən olunmuş tərifə uyğun Razılıqdır.
4. Bu Razılığa olan əlavələr onunla bir bəhdət təşkil edir. Razılığa edilən istənilən istinad onun əlavəsinə olunan istinadı özünə daxil edir.

Maddə II

Əsas Prinsiplər

1. Miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizə statusunun qənaət-bəxş saxlanması və ya belə statusun bərpası üçün tərəflər əlaqələnməmiş tədbirlər görəcəklər. Bunun üçün onlar III maddədə qeyd olunmuş və xüsusi tədbirlərlə yanaşı (bu Razılığa əlavə olunmuş IV Maddəyə uyğun olaraq) milli qanunvericilik hüquqlarında tədbirlər həyata keçiriləcəklər.
2. Yuxarıdakı 1 paragrafda qeyd olunmuş tədbirlərin həyata keçirmək tərəflər ehtiyatlı prinsiplərini əsas tutmalıdırlar.

Maddə III

Ümumi Mühafizə Tədbirləri

1. Tərəflər miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının qorunması üçün tədbirlər görməlidir. Məhv olmaq təhlükəsi altında olan növlərə, habelə qeyri qənaət-bəxş mühafizə statusuna malik xüsusi fikir vermək lazımdır.
2. Bu məqsədlə tərəflər borcludurlar:
 - (a) konvensiyanın 4 və 5 paragraflarında III nəzərdə 3 Maddədə nəzərdə tutulduğu kimi Razılığın ərazisində təhlükə altında olan miqrasiya edən su-bataqlıq quşları üçün ciddi mühafizə tətbiq etmək;
 - (b) zəmanət vermək ki, miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının istənilən istifadəsi onların ekologiyasının ən müasir biliklərinə əsaslanır və həm növlər, həm də onlara dayaq verən ekoloji sistemlər üçün dayanıqlıdır;
 - (v) ərazilərində olan su-bataqlıq quşlarının olduğu və yaşayış yerlərini tapmaq, və bu Razılığın IX Maddəsində, (a) və (b) paragraflarında sadalanmış, yaşayış yerlərinin mühafizəsi ilə məşğul olan orqanlarla birlikdə bu yerlərin mühafizəsində, idarə olunmasına və bərpasına köməklik göstərmək;
 - (q) su-bataqlıq ərazisinin sahəsi bu bataqlığın iştirakçısı olan bir ölkənin hüquqlarından kənarında yerləşən zaman uyğun yaşama yerləri şəbəkəsidəstəklənir, və ya, zəruri halda, miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının baxılan növlərinin hər birinin bütün arealı boyunca yenidən yaradılır;
 - (d) antropogen təsirlərlə bağlı və ya bağlı ola bilən problemləri tətbiq etmək və yaşayış yerlərinin bərpası və reabilitasiyasının daxil etməklə (Yaşayış yerlərini itirdikdə kompensasiya tədbirləridə olmaqla) mühafizə tədbirlərini həyata keçirtmək üçün çalışmaq;
 - (e) beynəlxalq səviyyədə razılaşdırılmış tədbirlər tələb olunan fəvqəladə hallarda əməkdaşlıq etmək, belə hallarda miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının daha zəif növlərinin müəyyən etmək, eləcə də belə hallarda bu növlərin mühafizəsini effektivini yüksəltmək üçün yerinə yetirilən təcili tədbirlərdə və Razılığın ayrı-ayrı iştirakçılara belə halları aradan qaldırmağa kömək məqsədilə təlimatlar hazırlayarkən əməkdaşlıq etmək;
 - (j) yerli olmayan su-bataqlıq quşlarının növlərinin bilərəkdən təbiətə introduksiya edilməsinə qadağan etmək və belə növlərin bilməyərəkdən (əgər bu vəhşi flora və faunanın mühafizə statusuna mənfi təsir göstərsə) təbiətə buraxılmasının qarşısını almaq üçün bütün lazımı tədbirləri görmək; Yerli olmayan su-bataqlıq quşlarının artıq introduksiya olunduğu hallarda, tərəflər onların aborigen növlərə göstərə biləcək mənfi təsirini almaq üçün bütün lazımı tədbirləri görməlidirlər;
 - (z) miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının biologiyasını və ekologiyasını (tədqiqat və monitorinq üsullarının əlaqələnməsi də daxil olmaqla) tədqiqatlarını stimulyasiya etmək və ya dəstəkləmək və imkan daxilində bircə və ya birləşdirilmiş tədqiqat və monitorinq proqramları yaratmaq;
 - (i) hər şeydən əlavə su-bataqlıq quşlarının miqrasiyasını qeydə almaq üçün monitorinq. Halqalama birincilik xarakterli mövzuların və öyrənilən rayonların müəyyən olunması su-bataqlıq sahələrinin mühafizəsi və idarə olunması üçün və inkişafly əməkdaşlığın aparılması və müvafiq tədris proqramları ilə təmin olunması üçün öz kadrlar hazırlığı sistemlərini analiz etmək;
 - (k) miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizəsi problemlərinin ümumilikdə və bu Razılığın konkret məqsəd və maddələrini daha yaxşı anlamağa və başa düşməyə kömək edən proqramların planlaşdırılması və həyata keçirilməsini davam etdirmək;

- (l) mühafizə və tədris proqramları ilə monitorinqlərin tədqiqatların məlumatları və nəticələri ilə mübadilə etmək; və
- (e) beynəlxalq səviyyədə razılaşdırılmış tədbirlər tələb olunan fəvqəladə hallarda əməkdaşlıq etmək, belə hallarda miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının daha zəif növlərinin müəyyən etmək, eləcə də belə hallarda bu növlərin mühafizəsinin effektivliyini yüksəltmək üçün yerinə yetirilən təcili tədbirlərdə və razılığın ayrı-ayrı iştiraklarının belə halları arada qaldırmaqla kömək məqsədilə təlimatlar hazırlayarkən əməkdaşlıq etmək;
- (j) yerli olmayan su-bataqlıq quşlarının növlərinin bilərəkdən təbiətə introduksiya edilməsini qadağan etmək və belə növlərin bilməyərəkdən (əcər bu vəhşi flora və faunanı mühafizə statusuna mənfi təsir göstərsə) təbiətə buraxılmasının qarşısını almaq üçün bütün lazımı tədbirləri görmək, yerli olmayan su-bataqlıq quşlarının artıq introduksiya olunduğu hallarda, tərəflər onların aborigen növlərə göstərə biləcək mənfi təsirini qarşısını almaq üçün bütün lazımı tədbirləri görməlidirlər;
- (z) miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının biologiyasının və ekologiyasının (tədqiqat və monitorinq üsullarını əlaqələndirilməsi də daxil olmaqla) tədqiqatlarını stimulyasiya etmək və ya dəstəkləmək, və imkan daxilində, bircə və ya birləşdirilmiş tədqiqat və monitorinq proqramları yaratmaq;
- (i) hər şeydən əlavə, su-bataqlıq quşlarının miqrasiyasını qeydə almaq üçün, monitorinq, halqalanma, birincilik xarakterli mövzuların və öyrənilən rayonları müəyyən olunması, su-bataqlıq sahələrini mühafizəsi və idarə olunması üçün və inkişafli əməkdaşlığın aparılması və müvafiq tədris proqramları ilə təmin olunması üçün öz kadrlar hazırladığı sistemlərinin analiz etmək;
- (k) miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizəsi problemlərini, ümumilikdə, və bu Razılığın konkret məqsəd və maddələrini daha yaxşı anlamağa və başa düşməyə kömək etməyə proqramların planlaşdırılmasını və həyata keçirilməsini davam etdirmək;
- (l) mühafizə və tədris proqramları ilə, monitorinqlərinin, tədqiqatların təlimatları və nəticələri ilə mübadilə etmək; və
- (m) bu Razılığın və həyata keçirilməsində biri birindən kömək məqsədilə, xüsusilə tədqiqatlar və monitorinq sahəsində, əməkdaşlıq etmək.

Maddə IV

Tədbirlər Planı və Mühafizə üzrə Rəhbərlik

1. Tədbirlər planı bu Razılığa 3 Əlavə kimi daxil edilmişdir. Bura da ümumi mühafizə tədbirlərinə uyğun olaraq birincilik xarakterli növlərə və işlərin istiqamətinə görə tərəflərin qəbul edilməsi tədbirlər xüsusi olaraq baxılmışdır. Bunlar bu Razılığın III Maddəsində aşağıdakı başlıqları nəzərdən keçirmişdir;

- (a) növlərin mühafizəsi;
- (b) yaşayış yerlərinin mühafizəsi;
- (v) insan fəaliyyətinin nizamlanması;
- (q) tədqiqatlar və monitorinq;
- (d) tədris və məlumat; və
- (e) yerinə yetirilmə.

2. Tədbirlər Planı, Mühafizə üzrə Rəhbərlik nəzərə alınmaqla, Tərəflərinin müşavirəsini hər növbəti sessiyasında yenidən baxılmalıdır.

3. Tədbirlər Planında edilən istənilən düzəlişlər, bu Razılığın III Maddəsində verilmiş müddəaları nəzərə alınmaqla, Tərəflərin Müşavirəsində qəbul olunmalıdır.
4. Mühafizə üzrə Rəhbirlək qəbul olunmaq üçün tərəflərin müşavirəsinin birinci sessiyasında təqdim olunmalıdır və müntəzəm olaraq yenidən baxılmalıdır.

Maddə V

Yerinə yetirilmə və maliyyələşdirilmə

1. Hər bir Tərəf öhdəsinə götürür:
 - (a) bu Razılığın yerinə yetirilməsi üçün Səlahiyyətli Nümayəndə və ya Nümayəndələr təyin edir; Nümayəndə, xüsusilə, bütün o tədbirlərə nəzərət edəcəkdir ki, miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizə statusuna xələl gələn növləri üçün bu Tərəf Areal Ölkəsi olsun.
 - (b) digər Tərəflərlə kontakta olmaq üçün məsul şəxs təyin etmək və dicər iştirakçı tərəflərin tanış olması üçün təxirə salmada onun adını və ünvanı Razılaşmanın Katibliyinə bildirmək; və
 - (v) üçüncü sessiyadan başlayaraq, Tərəflərin Müşavirəsinin hər növbəti sessiyası üçün, özünün Razılığı yerinə yetirilməsi haqda mühafizə üçün görülmüş konkret tədbirlərin qeyd olunması ilə hesabat hazırlamaq. Bu hesabatların struktur Tərəfləri Müşavirəsinin birinci sessiyasında müəyyən olunacaq və, əcər bu lazım gələrsə, Tərəflərin Müşavirəsinin istənilən sonrakı sessiyasında yenidən baxıla bilər. Hər bir hesabat Razılığın Katibliyinə nəzərdə tutulduğu, Tərəflərin Müşavirəsinin növbəti sessiyasına yüz iyirmi gün qalmışdan gec olmayaraq təqdim olunmalıdır və onun sürətləri dicər Tərəflərə Razılığın Katibliyin tərəfindən göndərilməlidir.
2.
 - (a) Hər bir Tərəf, BMT-nin qiymətləndirmə şkalasına uyğun olaraq, Razılaşmanın büdcəsinə üzvlük haqqını ödəməlidir. Üzvlük haqqları Arealı Ölkəsi olan hər bir Tərəfi üçün ümumi büdcənin maksimum 25% ilə məhdudlaşacaqdır. İqtisadi inteqrasiyanın regional təşkilatlarından heç biri inzibati xərclərin 2,5% çoxunu ödəməli deyildir.
 - (b) Büdcəyə aid olan qərarlar və qiymətləndirmə şkalasına edilən istənilən dəyişiklər, zəruri hallarda Tərəflərin Müşavirəsində konsensusla qəbul olunur.
3. Tərəflərin Müşavirəsi monitoring, tədqiqatlar, təlim və miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının (qorunması və idarə olunmasında daxil olmaqla) mühafizəsinə dair layihələri maliyyələşdirmək məqsədilə Tərəflərin könüllü üzvlük haqqları hesabına mühafizə fondu yarada bilər.
4. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, onun Xüsusi Agentlikləri Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi, Razılığın Tərəfi olmayan istənilən Dövlət, hansısa yolla miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizəsi ilə və idarə olunmaya daxil olmaqla, bağlı olan beynəlxalq konvensiyaların katiblikləri, Tərəflərin Müşavirəsinin sessiyalarında öz müşahidələri ilə təmsil ola bilərlər. Su-bataqlıq quşlarının tətqiq olunması və mühafizəsi ilə əlaqədar suallarda texniki cəhətdən kompetent olan istənilən agentlik və ya şəxs, əgər iştirak edən Tərəflərin, heç olmazsa, üçdə biri etiraz etmirsə, həmçinin Tərəflərin Müşavirəsinin sessiyalarında müşahidəçilərlə təqdim oluna bilər.
5. Səs vermək hüququna ancaq tərəflər malikdirlər. Hər bir Tərəf bir səsə malikdir, amma Razılığın Tərəfləri olan iqtisadi inteqrasiyanın regional təşkilatları onların kompetensiyasına uyğun gələn suallarda Razılığın Tərəfləri olan Üzv-

- Dövlətlərin sayına bərabər səs sayı ilə səs vermə hüququna malikdirlər. İqtisadi inteqrasiyanın regional təşkilatı öz səsvermə hüququndan istifadə etməməlidir, əgər Üzv-Dövlətlər öz səslərini istifadə edirlərsə və əksinə.
6. Əgər bu Razılıq başqa şey nəzərdə tutmursa, Tərəflərin Müşavirəsinin qərarı konsensusla qəbul olunur və ya konsensusa gəlmək mümkün deyilsə, iştirak edən və səs verənlərin Tərəflərin üçdə iki çoxluğu ilə.
 7. Öz birinci sessiyasında Tərəflərin Müşavirəsi etməlidir:
 - (a) prosedura qaydalarını konsensusla qəbul etmək;
 - (b) Konvensiyanın Katibliyi çərçivəsində bu Razılığın VIII Maddəsində qeyd olunmuş Katiblik funksiyalarını yerinə yetirmək üçün. Razılığın Katibliyini təsis etsin;
 - (v) bu Razılığın VII Maddəsində nəzərdə tutulmuş Texniki Komitəni təsis etsin;
 - (q) bu Razılığın V Maddəsinin, 1 paragrafının, (v) paragrafına uyğun verilən hesabatların strukturunu qəbul etmək; və
 - (d) mühafizə üzrə yubanmadan tədbirlər tələb edən fəvqəladə halları müəyyən edən kriteriləri qəbul etmək və görülən tədbirlərə görə məsuliyyətin bölünməsi prinsiplərini təyin etmək;
 8. Tərəflərin Müşavirəsi hər növbəti sessiyada etməlidir:
 - (a) miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının müasir vəziyyətini və mühafizə statusunun potensial dəyişiklərini və onların salamat qalması üçün vacib yaşayış yerlərini, habelə onlara mənfi təsir göstərə biləcək faktorları qiymətləndirmək;
 - (b) bu Razılığın yerinə yetirərkən qazanılan uğurları və müxtəlif çətinlikləri nəzərdən keçirtmək;
 - (q) büdcəni qəbul etmək və bu Razılığın maliyyə tərəfi ilə bağlı istənilən sualları nəzərdən keçirtmək;
 - (d) Razılığın Katibliyinə və Texniki Komitədə üzvlüyə aid istənilən sualları nəzərdən keçirtmək;
 - (e) bu Razılığın Tərəflərinə və Konvensiya Tərəflərinin Konfransına göndərilən hesabatı qəbul etmək;
 - (j) növbəti sessiyanın keçirilmə yerinin və vaxtının müəyyən edilməsi.
 9. Tərəflərin Müşavirəsi istənilən sessiyada edə bilər:
 - (a) əgər bu lazım bilinərsə Tərəflərə məsləhət vermək;
 - (b) bu Razılığın effektivliyinin qaldırılması üçün xüsusi tədbirlər qəbul etmək və bu Razılığın VII Maddəsinin 4 paragrafına uyğun olaraq fəvqəladə hallarda təcili cavab tədbirləri görmək;
 - (q) büdcəni qəbul etmək və bu Razılığın maliyyə tərəfi ilə bağlı istənilən sualları nəzərdən keçirtmək;
 - (d) Razılığın Katibliyinə və Texniki Komitəninə üzvlüyə aid istənilən sualları nəzərdən keçirtmək;
 - (e) bu Razılığın Tərəflərinə və Konvensiya Tərəflərinin Konfransının göndərilən hesabatı qəbul etmək;
 - (j) növbəti sessiyanın keçirilmə yerini və vaxtının müəyyən edilməsi.
 10. Tərəflərin Müşavirəsi istənilən sessiyada edə bilər:
 - (a) əgər bu lazım bilinərsə Tərəflərə məsləhət vermək;
 - (b) bu Razılığın effektivliyini qaldırması üçün xüsusi tədbirlər qəbul etmək və bu Razılığın VIII Maddəsinin 4 paragrafına uyğun olaraq fəvqəladə hallarda təcili cavab tədbirləri görmək;
 - (v) bu Razılığın təkmilləşdirən təkliflərə uyğun qərarları nəzərdən keçirtmək və qəbul etmək;
 - (q) bu Razılığın IV Maddəsinin 3 paragrafına uyğun olaraq Tədbirlər Planına əlavə etmək;
 - (d) əgər bu Razılığın həyata keçirilməsi üçün lazımdırsa köməkçi orqanlar təsis etmək; xüsusilə də digər beynəlxalq müqavilə konvensiya və sazişlərin

çərçivəsində təsis olunmuş coğrafi və taksonomik təsir sahələri qismən üst-üstə düşən orqanlarla əlaqədar olmaq üçün; və
(e) bu Razılığın yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar olan istənilən digər suallara görə qərarlar qəbul etmək.

Maddə VII

Təxniki Komitə

1. Texniki Komitə aşağıdakılardan təşkil olunmalıdır:
 - (a) balanslandırılmış coğrafi paylanmaya uyğun olaraq Razılığın müxtəlif regionlarını təmsil edən doqquz ekspertdən;
 - (b) təbiətin və təbii ehtiyatların qorunması üzrə Beynəlxalq Ittifaqın bir nümayəndəsindən (IUCN), Su-Bataqlıq Quşlarının və Su-Bataqlıq əraziləri üzrə Beynəlxalq Bürosunun (IWRB) bir nümayəndəsindən və Ov Növlərinin Mühafizəsi üzrə Beynəlxalq Komitənin (CIC) bir nümayəndəsindən; və
 - (v) aşağıdakı sahələrin hər birindən bir ekspert olmaqla: kənd təsərrüfatı, ovçuluq təsərrüfatı, ətraf mühitin mühafizə sahəsində hüquq.Ekspertlərin təyin olunması qaydaları, onların vəzifəyə təyin olunması vaxtı və Texniki Komitənin sədrinin müəyyən olunması qaydaları Tərəflərinin Müşavirəsi tərəfindən müəyyən olunmalıdır. Beynəlxalq hökumətlər arası və qeyri dövlət xüsusi təşkilatlarının maksimum dörd nümayəndəsinin iştirakına sədr icazə verə bilər.
2. Tərəflərin müşavirəsi başqa cür qərar verməzsə Texniki Komitənin müşavirəsi Razılığın Katibliyi tərəfindən Tərəflərin müşavirəsinin hər növbəti sessiyası ilə birgə çaxırılır və heç olmazsa daha bir dəfə Tərəflərin müşavirəsinin növbəti sessiyaları arasındakı zamanda.
3. Texniki Komitə etməlidir:
 - (a) Tərəflərinin Müşavirəsinə və Razılığın Katibliyi vasitəsi ilə, Razılığın Tərəflərinə elmi və texniki məsləhətlər və təlimatlar vermək;
 - (b) Tədbirlər Planına, Razılığın yerinə yetirilməsinə və tədqiqatların sonrakı davamına dair Tərəflərin Müşavirəsinə tövsiyələr vermək;
 - (v) Tərəflərin müşavirəsinin hər növbəti sessiyasına öz fəaliyyəti haqda hesabat hazırlamaq; hesabat Razılığın Katibliyinə Tərəflərin Müşavirəsinin sessiyasının yüz iyirmi gün qalmışdan gec olmayaraq təqdim olunmalıdır; Hesabatın sürətləri sonradan Razılığın Katibliyi tərəfindən Tərəflərə göndərilir; və
 - (q) Tərəflərin müşavirəsinin tapşırığı istənilən digər tapşırıqları yerinə yetirmək;
4. O hallardakı Texniki Komitənin fikircə, bir və ya daha çox miqrasiya edən su-bataqlıq quşları növlərinin mühafizə statusunun pisləşməsinin qarşısını almağa imkan verən təxirə salınmaz tələblər tələb edən fəvqəladə vəziyyət yaranır. Texniki Komitə Razılığın Katibliyinə müraciət edə bilər ki, bu suala aidiyyəti olan Tərəflərin fəvqəladə görüşünü təcili çaxırsın. Bu Tərəflər təcili müşavirə keçirməlidirlər ki, qeyri qənaət-bəxş faktorların təhlükəli təsiri altında olan qeyd olunmuş növlərin müəyyən mühafizəsi üçün qısa müddətdə mexanizmlər işləməlidirlər. Belə fəvqəladə müşavirələrdə tövsiyələr qəbul olunan hallarda, müvafiq tərəflərdən hər biri Razılığın Katibliyinə və bir birinə bu tövsiyələrin həyata keçirilməsi üçün görülmüş tədbirlər haqqında və ya onların yerinə yetirilmə bilməməsi səbəbləri haqda məlumat verməlidirlər.
5. Texniki Komitə, lazım gələrsə, konkret tapşırığı yerinə yetirmək üçün qruplar təsis edə bilər.

Maddə VIII

Razılığın Katibliyi

1. Razılığın Katibliyi aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- (a) Tərəflərin sessiyasını, eləcə də Texniki Komitənin müşavirələrinin təşkili və keçirilməsi;
- (b) Tərəflərin müşavirəsi tərəfindən Katibliyə ünvanlanmış qərarların yerinə yetirilməsi;
- (v) Razılıqda, həmçinin Tədbirlər Planında, nəzərdə tutulmuş, Tərəflərin Müşavirəsinin qərarlarına uyğun tədbirlərin təklifi və koordinasiya olunması;
- (q) Razılığın Tərəfləri olmayan Areal Ölkələri ilə əlaqələrin yaradılması və fəalliyətinə bilavasitə və ya dolayısı yolla miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının müdafiəsi və idarə olunmasında daxil olan beynəlxalq və milli təşkilatlarla və Tərəflərin öz aralarında koordinasiyası;
- (d) Razılığın məqsədlərinin həll olunması üçün lazım olan məlumatların toplanması, analizi və bu məlumatların müntəzəm olaraq yayılması;
- (e) bu Razılıqlaşmanın məsələsinə aid olan bütün suallara Tərəflərin Müşavirəsinin diqqətini cəlb etmək;
- (j) bu Razılığın V maddəsinin bir proqramının , (a) paragrafıtlığında qeyd olunmuş Nümayəndələrinin hesabatlarının sürətlərinin müntəzəm yaymaq (eləcə də Texniki Komitənin hesabatlarının); bunları bu Maddənin paragrafın uyğun olaraq Katibliyin verməli olduğu hesabatın sürəti ilə birlikdə Tərəflərin hər birinə Tərəflərin Müşavirəsinin hər növbəti sessiyasının başlanmasına altmış gün qalmışdan gec olmayaraq çatdırmaq lazımdır;
- (z) illik hesabatların hazırlanması Tərəflərin Müşavirəsinin hər növbəti sessiyasına Katibliyinin işi və Razılığın həyata keçirilməsi haqda hesabatların hazırlanması;
- (i) Razılıq əcər yaradılsa mühafizə fondunun büdcəsinin təşkili və aparılması;
- (k) Razılıqda və onun məqsədinə aid olan məlumatları geniş ictimaiyyətə çatdırılması; və
- (l) bu Razılıqda və ya Tərəflərin Müşavirəsi tərəfindən Katibliyinə həvalə olunan istənilən digər funksiyaların yerinə yetirilməsi.

Maddə IX

Su-bataqlıq quşlarına və onların yaşayış yerlərinə aidiyyəti olan beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr

1. Razılığın Katibliyi məsləhətləşmələr aparmalıdır:

- (a) Müntəzəm əsaslar Konvensiyanın Katibliyi ilə və əgər lazımdırsa Sazişlər çərçivəsində Katibliklər funksiyaları yerinə yetirən orqanlarla (Maddə IV, Konvensiyanın 3 və 4 paragraflarında sadalanmış və miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarına aidiyyəti olan) ; Beynəlxalq Əhəmiyyətli Su-Bataqlıq Sahələri , əsas etibarilə, Suüzər Quşların Yaşayış Yeri kimi, 1971-ci il Konvensiyasının orqanları ilə Flora və Faunanın Nadir Növlərinin Beynəlxalq Ticarəti Konvensiyası, 1973-cü il, Təbiət və Təbii Sərvətlərin Mühafizəsi üzrə Afrika Konvensiyası, 1968-ci il, Avropanın Vəhşi Heyvanlarının və Təbii Yaşayış Yerlərinin Konvensiyası, 1979-cı il, və Bioloji Müxtəliflik üzrə Konvensiya, 1992-ci il ilə , - Tərəflərin Müşavirəsinin fəalliyətinin və Konvensiyaların

Tərəfləri ilə koordinasiya etmək məqsədilə, xüsusi ilə, ümumi maraq doğuran və Fəaliyyət Planının hazırlanması və həyata keçirilməsi suallarında;
(b) ümumi maraq doğuran suallar üzrə istənilən digər Konvensiyaların və ya beynəlxalq təşkilatların Katiblikləri ilə; və
(v) istənilən digər təşkilatlarla; miqrasiya edən su-bataqlıq quşları ilə və onların yaşayış yerlərinin qorunması (mühafizə və idarə olunma daxil olmaqla), eləcə də elmi tətqiqatlar, təhsil və ictimai marağın formalaşdırılması sahəsində səlahiyyətli istənilən digər təşkilatlarla.

Maddə X

Razılıqda Düzəlişlər

1. Razılıqda Düzəlişlər Tərəflərin Müşavirəsinin istənilən növbəti və ya növbədən kənar sessiyasında daxil edilə bilər.
2. Hər bir Tərəf düzəlişlər barədə təkliflər verə bilər.
3. Hər bir təklif olunan düzəlişin mətni, onun əsaslanması ilə, Razılaşmanın Katibliyinə sessiyanın başlanması yüz əlli gündən gec olmayaraq təqdim olunmalıdır. Razılaşmanın Katibliyi tanış olmaq üçün sürətləri bütün Tərəflərə göndərməlidir. Bu mətnlə əlaqədar istənilən şərhlər Konvensiya sessiyasının başlanmasına altmış gündən gec olmayaraq göndərilmişdir. Şərhlərin təqdim olunma vaxtı başa çatandan sonra Katiblik və daxil olunmuş şərhləri qısa müddət ərzində Tərəflərə çatdırılmalıdır.
4. Razılığın mətninə düzəliş, əgər bu onun əlavələrinə düzəliş deyildirsə, iştirak edən və səs verən Tərəflərin öz də üçdə iki səs çoxluğu ilə qəbul olunur və qəbul edən Tərəflər üçün, Razılığın Tərəflərinin üçdə ikisi düzəlişin qəbul olduğu gün düzəlişin qəbul olunması barədə rəsmi sənədləri Depozitariyə təqdim etdiyi tarixdən otuzuncu gün qüvvəyə minir. Tərəflərin üçdə ikisinin qəbul olunması haqda artıq öz rəsmi sənədlərini təqdim etdikləri tarixdən sonra düzəlişin qəbul olunması haqda sənəd təqdim edən Tərəf üçün düzəliş sənədlərini təqdim olduğu tarixdən otuzuncu gün sonra qüvvəyə minir.
5. İstənilən əlavə qoşmalar və ya istənilən qoşmaya düzəliş iştirak edən və səs verən Tərəflərin üçdə iki çoxluğu ilə qəbul olunmalıdır və Tərəflərin Müşavirəsinin onların qəbul etdiyi gündən doqsanıncı gün bütün Tərəflər üçün qüvvəyə minir; bu Maddənin paraqrafına uyğun olaraq düzəliş vermiş Tərəflər istisna olmaqla.
6. Bu Maddənin 5 paraqrafı ilə müəyyən olunmuş doqsan günlük müddət ərzində istənilən Tərəf əlavə qoşmaya düzəliş etmək hüququnu özündən saxlanması barədə Depozitariyə yazılı xəbərdarlıq məktubu göndərə bilər. Tərəf bu düzəlişi istənilən vaxt Depozitariyə təkrar yazılı müraciət etməklə ləvğ edə bilər; bu halda əlavə qoşma və qoşmaya əlavə bu Tərəf üçün düzəlişin geri götürdüyü tarixdən sonra otuzuncu gün qüvvəyə minirlər.

Aklara təsiri Maddə XI

Bu Razılaşmanın Beynəlxalq Konvensiyalara və qanunverici

1. Bu Razılaşmanın şərtləri hər hansı bir Tərəfin, mövcud digər beynəlxalq müqavilələrdən, Konvensiyalardan və ya sazişlərdən irəli gələn, hüquqlarına və öhdəliklərinə təsir göstərmir.
2. Bu Razılaşmanın şərtləri miqrasiya edən su-bataqlıq quşlarının mühafizəsi ilə əlaqədar daha ciddi tədbirləri dəstəkləmək və ya qəbul etmək üzrə istənilən Tərəfin hüquqlarına heç bir təsir göstərə bilməz.

Maddə XII

Ziddiyyətlərin nizamlanması

1. Tərəflər arasında bu Razılaşmanın müddələrinin interpretasiyası və ya tətbiqi barədə yarana biləcək istənilən ziddiyyət bu ziddiyyətə cəlb olunmuş Tərəflərinin müzakirə obyektinə olmalıdır.
2. Əgər hər hansı bir ziddiyyət bu maddənin 1 paragrafına uyğun olaraq həll oluna bilinməsə, Tərəflər ümumi Razılığa görə müzakirəni arbitraja verə bilərlər (məsələn, Haaqadakı Daimi Arbitraj Məhkəməsinin arbitrajına) və ziddiyyətinə cəlb olunmuş Tərəflər üçün arbitrajın qərarlarını yerinə yetirmək vacibdir.

Maddə VIII

İmzalanma, Ratifikasiya, Qəbul olunma, Bəyənmə, Giriş.

1. Bu Razılaşma Areal ölkələrinin Tərəfindən imzalamaq üçün açıqdır; onların hüquqi ərazisinin Razılığın ərazisinin hüquqlarında olmasından asılı olmayaraq və ya üzvlərindən heç olmasa biri Areal Ölkəsi olan regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatları üçün aşağıdakı yollarla:
 - (a) ratifikasiya qəbul olunma və ya bəyənməyə düzəlişlər etmədən imzalamaq yolu ilə; və ya
 - (b) ratifikasiyaya qəbul olunmaya və ya bəyənməyə düzəlişlər ataraq sonrakı ratifikasiya qəbul olunma və ya bəyənilmə yolu ilə.
2. Bu Razılığın imzalamaq üçün Haaqada onun qüvvəyə minəcək gününə qədər açıq qalmalıdır.
3. Bu Razılıq istənilən Areal Ölkəsi və ya (1 paragrafında qeyd olunmuş) regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı tərəfindən daxil olmaq üçün qüvvəyə mindiyi gün və sonra açıq olmalıdır.
4. Bu Razılığın üzvlüyünə daxil olma. imza atma, ratifikasiya, qəbul olunma üzrə sənədlər bu Razılığın Depozitarisində saxlanılmalıdır.

Maddə XIV

Qüvvəyə minmə

1. Bu Razılıq, birinci üç gündən o vaxt qüvvəyə minir ki, Arealın Ölkələrində və ya regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatlarından heç olmasa 14-ü, (heç olmasa yeddisi Afrikadan, yeddisidə Avroasiyadan olmaqla) müqavilənin ratifikasiya, qəbul olunma, bəyənməyə dair iradsız və düzəlişsiz imzalasalar və ya bu Razılığın XIII Maddəsinə uyğun olaraq ratifikasiya, qəbul olunma və ya bəyənməyə dair sənədləri təqdim etsələr.
2. Arealın istənilən Ölkəsi və ya regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı üçün hansı ki:

- (a) ratifikasiya qəbul olunma və ya bəyənilməyə dair düzəlişsiz imza atmışdır;
- (b) ratifikasiya etmiş, bəyənmiş və ya qəbul etmiş; və
- (v) qoşulmuşdur

bu Razılığa o tarixdən sonra qoşulmuşdur ki, qüvvəyə minmək üçün lazım olan qədər Areal Ölkələri və ya regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatları Razılığın qeyri-şərtsiz imza atmışlar və ya ratifikasiya etmişlər, bəyənmişlər və ya qəbul etmişlər, sonuncu qeyri-şərtsiz imza olunmaqdan sonra və ya Ölkə , yaxud təşkilat tərəfindən ratifikasiya, qəbul olunma, bəyənmə və ya daxil olma barədə rəsmi sənədlər təqdim etdikdən sonra üçüncü ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə XV

Şərtlər,Düzəlişlər

Bu Razılığın şərtləri ümumi düzəlişlər nəzərdə tutmur. Buna baxmayaraq, istənilən Ölkə və ya regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı tərəfindən ratifikasiya, bəyənmə və qəbul üzrə, şərtsiz imzalanma zamanı xüsusi düzəlişlər edilə bilər və ya mümkündür ki, Razılıqda yaxud Tədbirlər Planının istənilən maddəsində istənilən növlərə münasibətlə əlaqədar ratifikasiyaya, bəyənməyə və ya qəbuluna dair rəsmi sənədlərin təqdimatı zamanı elə düzəlişi etmiş Ölkə və ya regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatı tərəfindən istənilən vaxt Depozitarinin yazılı xəbərdarlığı ilə ləğv oluna bilər; bu Ölkə və ya təşkilat düzəlişin geri çatdırdığı tarixdən otuz gün keçənə qədər, barəsində düzəlişlər edilmiş maddələrlə bağlı olmalıdırlar.

Maddə XVI

Razılığın Pozulması

İstənilən Tərəf Depozitarinin yazılı xəbərdarlığı ilə bu Razılığın qəbul edə bilər. Razılığın Pozulması Depozitaridən xəbərdarlığı olmadığı tarixdən on iki ay keçdikdən sonra qüvvəyə minir.

Maddə XVII

Depozitariy

1. Bu Razılığın əsil ərəb, ingilis, fransız və rus dillərində, bu dillərin versiyalarının tam eyniliyi şərti daxilində, Razılığın Depozitarisi olan Nijerland Krallığı hökuməti nəzrində saxlanılır. Razılığın Depozitarisi bu Razılığın XIII Maddəsinin 1 paragrafında sadalanmış bütün Dövlətlərə və regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatlarına, ha belə yaradılan sonra Razılığın Katibliyinə, bu versiyaların təsdiq edilmiş sürətlərini göndərməlidir.
2. Razılıq qüvvəyə minən kimi, onun təsdiq olunmuş Depozitariy tərəfindən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Katibliyinə (Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Xartiyasının 102 Maddəsinə uyğun olaraq) təqdim olunmalıdır.
3. Depozitarın, Razılığa imza etmiş və ya daxil olunmuş bütün dövlətlərə və regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatlarına, eləcə də Razılığın Katibliyinə məlumat verməlidir:
 - (a) istənilən imzalanma barədə;

(b) ratifikasiya, bəyənmə və ya qəbul olunma barədə istənilən rəsmi sənədlərin daxil olması barədə;

(v) bu Razılığın və ya istənilən əlavə digər düzəlişlərin qüvvəyə mindiyi tarix, eləcə də Razılığın və ya onun düzəlişlərinə edilən bütün əlavələr barədə;

(q) əlavə qoşma və ya qoşmaya düzəliş barədə şərtlər barədə;

(d) şərtlərin geri çağırılmasının istənilən xəbərdarlığı barədə; və

(e) Razılığın pozulması barədə istənilən xəbərdarlıq barədə.

Depozitariy Razılığın imzalamış və ya ona qoşulmuş bütün Dövlətlərə və regional iqtisadi inteqrasiya təşkilatlarına, eləcə də Razılığın Katibliyinə, bütün şərtlərin, bütün əlavə qoşmaların, Razılığa və onun qoşmalarına istənilən düzəlişlərin mətnlərini təqdim etməlidir.

Deyilənləri təsdiq edərək aşağıda imza atanlar, müvafiq məsuliyyət daşımağa səlahiyyətli olanlar, bu Razılığı imzaladılar.

1995-ci il iyunun on altıncı günü Haaqada baş vermişdir.

Əlavə 1

Müqavilə ərazisinin müəyyən edilməsi

Müqavilə Ərazisinin Sərhədləri aşağıdakı kimi müəyyən edilməlidir: Şimal qütbündən 130° qərb meridianı 75° Şimal en Dairəsi; ardınca şərq və cənubi-şərqə doğru Melvill boğazını, Prins Regent adasını, Baffin körfəzinin, Foks hövzəsini, Hudzon körfəzini və Foks koşalını keçərək şimal-qərbi Atlantikada 60° şim.en, 60° qərb uzunluq koordinatlarına çatır; sonra isə cənub-şərqə uzanaraq Atlantik okeanını keçməklə 50° şim.en. 30° qərb uzunluq, ardınca cənubda Ekvatorda 20° qərb uzunluq meridianına 40° cənub en., 60° şərq uzunluq meridianına çatır, şimal -şərqdə böyük dairə şəklində Qərbi Altayda 49° şim. en., 87° 27' şərq uzunluq, sonra isə şimal-şərqdə böyük qövs şəklində 130° şərq uzunluq meridianı, Şimal Buzlu okeanının sahilinədək uzanır və burada Şimal Qütbündə başa çatır. Müqavilə ərazisinin sərhədləri aşağıdakı xəritədə göstərilmişdir.

Əlavə 1a: Müqavilə Ərazisinin Xaritəsi

(xaritə)

Əlavə 2

Mövcud müqavilədə müraciət edən su-bataqlıq quş növlərinin siyahısı

QAVIIDAE

QAVIA STELLATA
QAVIA ARCTICA
QAVIA IMMER
QAVIA ADAMSII

PODISIPEDIDAE

Podiceps griseigena
Podiceps auritus

PELECANIDAE

Pelecanus onocratalus
Pelecanus crispus

PHALACROCORACIDAE

Phalacrocorax rygmaeus
Phalacrocorax nigrogularis

ARDEIDAE

Egretta vinaceigula
Ardea purpurea
Casmerodius albus
Ardeola idae
Ardeola rufiventris
Ixobrychus minutus
Ixobrychus sturmi
Botarus stellaris

CICONIDAE

Mycteria ibis
Ciconia niqra
Ciconia episcopus
Ciconia ciconia

THRESKIORNITHIDAE

Plegadis falcinellus
Qeronticus eremita
Threskiornis aethiopicus
Platalea leucorodia
Platalea alba

QAQARLAR

Qırmızıburun qaqar
Qaraboyun qaqar
Qütb qaqarı
Ağdimdik qaqar

IYRƏNGƏLƏR

Bozyanaq iyrencə
Qırmızıboyun iyrencə

QUTANLAR

Çəhrayı qutan
Qıvrımlələk qutan

QARABATDAQLAR

Xırda qarabatdaq
Iran qarabatdağı

VAĞLAR

Kürənboğaz vağ
Kürən vağ
Iri ağ vağ
Sarı madaqasqar vağı
Kürənqarın vağ
Xırda danquşu
Kürəyiboz danquşu
Iri danquşu

LEYLƏKLƏR

Afrika ibisi
Qara leylək
Ağboyun leylək
Ağ leylək

IBISLƏR

Qaranaz
Meşə ibisi
Müqəddəs ibis
Adi ərsindimdik
Ağ ərsindimdik

PHOENICOPTERIDAE

Phoenicopterus ruber
Phoenicopterus minor

ANATIDAE

Dendrocygna bocolor
Dendrocygna viduata
Thalassornis leuconotus
Oxyura leucocephala
Cygnus olor
Cygnus cygnus
Cygnus columbianus
Anser brachyrhynchus
Anser fabalis
Anser albifrons
Anser erythropus
Anser anser
Branta leucopsis
Branta bernicla
Branta ruficollis
Alopochen aegyptiacus
Tadorna ferruginea
Tadorna cana
Tadorna tadorna
Plectropterus gambensis
Sarkidiornis melanotos
Nettapus auritus
Anas penelore
Anas strepera
Anas crecca
Anas capensis
Anas platyrhynchos
Anas undulata
Anas acuta
Anas erithrorhyncha
Anas hottentota
Anas querquedula
Anas clypeata
Marmaronetta angustirostris
Netta rufina
Netta erithrophthalma
Aythya ferina
Aythya nyroca
Aythya fuligula
Aythya marila
Somateria mollissima
Somateria spectabilis
Polysticta stelleri
Clangula hyemalis
Melanitta niqra
Melanitta fusca

QIZILQAZLAR

Qırmızı qızılqaz
Xırda qızılqaz

ÖRDƏKLƏR

Kürən fitçi ördək
Ağ yanaq fitçi ördək
Ağ kürən göydimdik
Ağ baş göydimdik
Fısıldayan qu
Harayçı qu
Xırda qu
Qısa dimdik qumennik
Qumennik
Qaşqa qaz
Ağ qaş qaz
Boz qaz
Ağ yanaq qaz
Qara qaz
Qırmızıdöş qaz
Nil qazı
Qırmızı qaz (Anqut)
Cənubi Afrika qazı
Ala ördək
Ayağı mahmızlı qaz
Pipikli ördək
Afrika xırda qazı
Marek (fitçi)
Boz ördək
Fitçi cürə
Kap cürəsi
Yaşılbaş
Sarıdimdik yaşılbaş
Bizquyruq
Qırmızıdimdik bizquyruq
Xallı cürə
Qıvrımsaç cürə
Enlidimdik
Mərmər cürə
Qırmızı burun dalğıc
Qırmızı göz dalğıc
Qırmızı baş dalğıc
Ağ göz dalğıc
Kəkilli qara dalğıc
Dəniz dalğıcı
Adi qaqa
Pipikli qaqa
Sibir qaçası
Şimal qazı
Qara qılquyruq
Qılquyruq

Bucephala clangula
Mergellus albellus
Mergus serrator
Mergus merganser

GRUIDAE

Qrus leucogeranus
Qrus viqro
Qrus paradisea
Qrus carunculatus
Qrus qrus

RALLIDAE

Sarothrura boehmi
Porzana parva
Porzana pusilla
Porzana porzana
Aenigmatolimnas marginalis
Fulica atra

DROMADIDAE

Dromas ardeola

RASURVIROSTRIDAE

Himantopus himantopus
Recurvirostra avosetta

GLAREOLIDAE

Glareola pratincola
Glareola nordmanni

CHARADRIIDAE

Pluvialis apricaria
Pluvialis squatarola
Charadrius hiatisula
Charadrius dubius
Charadrius pesuarius
Charadrius tricollaris
Charadrius forbesi
Charadrius pallidus
Charadrius alexandrinus
Charadrius marginatus
Charadriusmongolus
Charadriusleschenaultii
Charadrius asiaticus
Charadrius morinellus

Güləyən ördək
Nazik pəzdimdik
Uzun burun pəzdimdik
Böyük pəzdimdik

DURNALAR

Ağ durna
Qəşəng durna
Cənnət durnası
Sırğalı durna
Boz durna

SIĞIRÇILAR

Afrika porzanı
Xırda porzan
Cırtan porzan
Adi porzan
Çil-çil porzan
Qaşqaldaq

QONURQANADLAR

Qonurqanad

BIZDIMDIKLƏR

Caydaq cüllüt
Bizdimdik

HAÇAQUYRUQ CÜLLÜTLƏR

Çəmən haçaquyruqu cüllüü
Çöl haçaquyruq cullutu

ÇOVDARÇILAR

Qızılı çovdarçı
Tules
Yaxalı cüllüt
Kiçik bozca
Çoban bozca
Üç zolaqlı bozca
Qonur alın bozca
Qırmızı zolaqlı bozca
Dəniz bozcası
Ağ alın bozca
Monqol bocası
Yoğun dimdik bozca
Xəzər bozcası
Düymədimdik

Vanellus vanellus
Vanellus spinosus
Vanellus albiceps
Vanellus senegallus
Vanellus lugubris
Vanellus melanopterus
Vanellus coronatus
Vanellus supersiliosus
Vanellus gregarius
Vanellus leucurus

SCOLOPASIDAE

Gallinago media
Gallinago gallinago
Lymnocyptes minimus
Limosa limosa
Limosa larronica
Numenius tenyirostris
Numenius arquata
Numenius phaeopus
Trinca erythropus
Trinca totanus
Trinca stagnatilis
Trinca nebularia
Trinca ochropus
Trinca glareola
Trinca sinerea
Trinca hypoleucos
Arenaria interpres
Calidris tenyirostris
Calidris canutus
Calidris alba
Calidris minuta
Calidris temminckii
Calidris maritima
Calidris alpina
Calidris ferruginea
Limicola falcinellus
Philomachus pugnax
Phalaropus lobatus
Phalaropus fulicaria

LARIDAE

Larus leucophthalmus
Larus hemprachii
Larus audouinii
Larus armenicus
Larus ichthyaetus
Larus genei
Larus melanocephalus
Sterna nilotica

Çibis
Mahmızlı çibis
Ağ baş çökükburunu
Seneqal çökükburun cüllütü
Matəm çibisi
Qaraqanad çökükburun
Taql çibis
Qırmızı dōş cökükbrun
Çökükburun cüllüt
Ağ quyruq çökükburun

BEKASLAR

Tənbəl bekas
Bekas
Qarşnep
Böyük ox cüllüt
Kiçik ox cüllüt
Ortaboy kronşnep
Kiçik kronşnep
Böyük kronşnep
Şeqol
Otluq cüllütü
Çay cüllütü
Iri trinqa
Qara trinqa
Boz trinqa
Morodunka
Sahil dəyişən cüllüt
Daş çevirən cüllüt
Iri qumluq cüllütü
Island qumluq cüllütü
Adi qumluq cüllütü
Sərçəvari qumluq cüllütü
Ağ quyruq qumluq cüllütü
Dəniz qumluq cüllütü
Qara dōş qumluq cüllütü
Qırmızı dōş qumluq cüllütü
Lil qumluq cüllütü
Döyüşkən
Dəyirmi dimdik üzərcə
Yastı dimdik üzərcə

QAĞAYILAR

Ağ göz qağayı
Ədən qğayısı
Oduen qağayısı
Ermənistan qağayısı
Qara baş güləyən qağayısı
Dəniz göyөрkəsi
Qarabaş qağayı
Qağayı burun sterna

Sterna caspia
Sterna maxima
Sterna bengalensis
Sterna bergii
Sterna sandvicensis
Sterna dougallii
Sterna hirundo
Sterna paradisaea
Sterna albifrons
Sterna saundersi
Sterna balaenarum
Sterna repressa
Chlidonias leucopterus
Chlidonias niger

Xəzər sternası
Kral sternası
Benqal sternası
Berq sternası
Ala burun sternası
Çəhrayı sterna
Çay sternası
Qütb sternası
Kiçik sternası
Məkran sternası
Balina sternası
Ərəb sternası
Ağ qanad sterna
Qara sterna

ƏLAVƏ 3

TƏDBİRLƏR PLANI

1.İşlənmə Sahəsi

1.1 Bu Fəaliyyət Planı, hazırki əlavənin(bundan sonra cədvəl 1 kimi adlandırılacaq) 1-ci cədvəlində sadalanan miqrasiya edən su-bataqlıq quşları populyasiyalarına tətbiq edilir(aiddir).

1.2 Cədvəl 1 hazırki əlavənin tərkib hissəsidir. Fəaliyyət Planına istənilən müraciət Cədvəl 1 müraciəti nəzərdə tutur.

2.Növlərin mühafizəsi

2.1 Qanunverici tədbirlər

2.1.1 Tərəflər, Cədvəl 1 A sütununda sadalanan populyasiyaları II bəndin 2(a) paragrafına uyğun olaraq mühafizənin təmin etməlidir.

Tərəflər 2.1.3 paragrafını nəzərə alaraq:

(a) bu populyasiyaya aid olub o ərazidə yaşayan quşların istifadəsini qadağan etməlidir.

(b) mühafizəsi vacib olan populyasiyaların məqsədli şəkildə narahat edilməsini qadağan etməlidir.

(v) qadağan olunmuş hallarda bu növlərin və populyasiyalara mənsub olan quşların öldürülməsi, özlərinin, yumurtalarının satılması, istifadəsi qarşısı alınmalıdır.

Ancaq bu populyasiyalara və növlərə mənsub quşların ənənəvi şəkildə ovlandığı rayonlarda A sütununda 2 və 3-cü dərəcələrə uyğun olaraq * işarəsi ilə qud edilən quşların çox nadir hallarda istifadəsinə imkan verilə bilər. Belə ardıcıl istifadə xüsusi sxem əsasında növün beynəlxalq səviyyəsinə uyğun Fəaliyyət Planına müvafiq olmalıdır.

2.1.2 Tərəflər, 1 Cədvəldə sadalanan və həmin ərazidə yaşayan populyasiyaların istifadəsini B sütununa Cədvəl 1-ə əsasən tənzimləməlidirlər. Bu qanunverici tədbirlərin məqsədi dinamikaları və səmərəli istifadəsinə əsaslanaraq belə populyasiyaların səmərəli qorunma statusunda bərpasına xidmət etməlidir.

Bu qanunverici tədbirlər 2.1.3.paraqrafı nəzərdə almaqla;

a) Əgər istifadə çoxalma zamanı bu populyasiyaların qorunma statusuna əlverişsiz təsir göstərdikdə bunun istifadəsi qadağan edilməlidir;

b) istifadə metodları tənzimləməlidir;

v)müvafiq hallarda istifadənin limitləri müəyyən edilməli və buna lazımı nəzarət məmn ediləcəkdir;

q)qadağanları pozmaqla bu populyasiyaların quşlarını və yumurtalarının istifadəsi, ticarəti qadağan edilməlidir;

2.1.3. III bəndin 2.1.1 və 2.1.2 paragraflarında və konvensiyanın 5.ci paragrafında sadalananlardan asılı olmayaraq bəzi məqsədlər naminə Tərəflər qadağanlara münasibətdə güzəşt edə bilərlər:

a) məhsula, su ehtiyatlarına və balıqçılığa dəyəcək ciddi zərərin qarşısını almaq üçün;

b) uçuşların təhlükəsizliyini və ictimaiyyətin maraqlarının təmin edilməsi naminə;

v) elmi və təhsil, yenidən introduksiya, çoxalma üçün;

q) konkret quşun az sayda praktiki istifadəsini saxlanmasına müəyyən ciddi şərtlər əsasında razılaşmalarına icazə verilir;

d) konkret populyasiyanın daha yaxşı yaşamasına, nəsil verməsinə yönələn tədbirlərə icazə verilir.

Bu güzəştlərin məzmunu, məqsədi, müddəti ciddi şəkildə müəyyən edilib razılaşdırılmalıdır və populyasiyaya ziyan vurulmamalıdır.

Bu güzəştlər barədə tərəflər qısa müddətdə Müqavilə Katibliyini xəbərdar etməlidir.

2.2.. Ayrı-ayrı növlər üzrə Fəaliyyət Planı.

2.2.1. Tərəflər 1-ci dərəcəli A sütununda, 1-ci Cədvəldə və * və işarəsinə sadalanan populyasiyanın ayrı-ayrı növlərinə aid Beynəlxalq Fəaliyyət Planının həyata keçirmək və inkişaf etdirmək üçün əməkdaşlıq etməlidirlər. Müqavilə üzrə Katiblik Planının həyata keçirilməsi üçün bütün məsələləri işləyib razılaşdırılmalı və əlaqələndirməlidir.

2.2.2. Tərəflə A sütunu, Cədvəl 1-də sadalanan növlərin, populyasiyaların mühafizə statusunu yaxşılaşdırmaq məqsədilə Milli Fəaliyyət Planını hazırlayıb, həyata keçirməlidir. Bu plana * işarəsi ilə göstərilən populyasiyalar üçün xüsusi vəziyyət daxil edilməlidir. Lazım gələrsə ovçular tərəfindən növün düzgün təyin edilməməsi nəticəsində təsadüfi istifadəsi məsələsi də nəzərə alınmalıdır.

2.3. Təcili təsir tədbirləri.

Tərəflər Müqavilə ərazisində hər hansı bir təhlükənin əlverişsiz şərait zamanı 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyalara tez təsir göstərmək üçün birlikdə mümkün tədbirlər hazırlayıb təcili həyata keçirməlidirlər.

2.4. Reintroduksiya.

Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların öz köhnə arealında reintrodukciyasında maksimum ehtiyatlılıq göstərməlidirlər. Reintrodukciyanın planı elmi tədqiqatların nəticəsinə əsasən ən xırda detallar nəzərə alınmaqla tutulmalıdır. Bu planda ətraf mühitə təsir nəzərə alınmalı və əlçatan olunmalıdır. Tərəflər Reintrodukciya barədə əvvəlcədən Müqavilə üzrə Katibliyi xəbərdar etməlidir.

2.5. Introduksiya.

2.5.1. Əgər tərəflər lazım bilsə qeyri aborigen heyvan və bitki növlərinin reintrodukciyasını qadağan edə bilər. 1-ci Cədvəldə sadalananlara əgər zərər vurursa.

2.5.2. Süni şəraitdə saxlanan qeyri aborigen quş növlərinin təsadüf nəticəsində buraxılmasının qarşısını almaq üçün tərəflər müvafiq ehtiyat tədbirlərinin görülməsini tələb etməlidirlər. Əgər bunu lazım bilirlərsə.

2.5.3. Tərəflər artıq əvvəllər reintrodukciya edilən növlərin, hibritlərin və 1-ci Cədvəldəki populyasiyalara təhlükə törətmədiyi hallarda hətta o növü aradan çıxartmaq lazım gəlsə belə müvafiq tədbirlər görməlidirlər.

3. Yaşayış Mühitinin Mühafizəsi.

3.1. Yaşayış Yerinin Tədqiqi.

3.1.1. Tərəflər 1-ci Cədvəldəki populyasiyalar üçün mühüm olan əraziləri Beynəlxalq komponentləri ilə birlikdə tədqiq edib nəticələri milli dildə nəşr etməlidirlər.

3.1.2. Tərəflə su-bataqlıq sahələrinin qorumaq üçün beynəlxalq ölçülərə uyğun olaraq xüsusi mühafizə təyin etməlidirlər.

3.2.3. Tərəflər onların ərazisində yerləşən su-bataqlıq sahələrinin savadlı və davamlı istifadəsinə cəhd göstərməlidir. Xüsusilə də 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların yaşayış yerlərinin itirilməsinin və deqradasiyasının qarşısı alınmalıdır. Tərəflər xüsusilə:

a) 1-ci Cədvəldə göstərilən populyasiyalara, aqroximikatların, zərərvericilərin, çirşəbli suların neqativ təsirini beynəlxalq normalara uyğun olaraq azaltmalı, onların praktiki istifadəsinə nəzarəti təmin etməlidir;

b) həyata keçirilən, tədbirlər, tənzimlər, standartlar və nəzarətlər haqda məlumatlar hazırlanıb müvafiq dillərdə məlumat materialı kimi yayılmalıdır.

3.2.4 Tərəflər yaşayış sahələrinə müvafiq ekosistem yanaşması tətbiq edərək, populyasiyanın dispersiya (yayılma) yerləşməsinə də nəzərə almalıdırlar.

3.3. Yaşayış Sahəsinin Bərpa və Reabilitasiyası

Tərəflər müvafiq hallarda 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyalar üçün əvvəllər əhəmiyyət kəsb edən ərazilərin bərpası və yenidən təşkilinə cəhdlər etməlidirlər.

4. İnsan fəaliyyətinə nəzarət.

4.1. Ov.

4.1.1. Tərəflər müvafiq ov qanunlarının prinsiplərini təmin etməklə və su-bataqlıq quşlarının, həyat....., nəzərə almaqla Fəaliyyət Planında baxılan ardıcıl səmərəli istifadə naminə əməkdaşlıq etməlidirlər.

4.1.2. Müqavilə üzrə Katiblik tərəflərdən 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların ovuna aid qanunverici akt, qərar və sərəncamlar haqqında informasiya almalıdır.

4.1.3. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan növlərin illik ovunun miqyasını qiymətləndirmək və razılaşdırmış həqiqi sistemli məlumatları əldə etmək üçün əməkdaşlıq etməlidirlər. Əgər hər populyasiya, növün illik istifadəsi, ovu haqda illik yekun qiymətləndirilməsi varsa, onların Müqavilə üzrə Katibliyə təqdim etməlidirlər.

4.1.4. Tərəflər ov zamanı qurğuşun qırmamalarından istifadənin 2002-ci ilədək qadağanına cəhd etməlidir.

4.1.5. Tərəflər zəhərli tələlərin istifadəsinə azaldılmasına yönəldilən tədbirləri işləyib həyata keçirməlidir.

4.1.6. Tərəflər gizli yolla quşların öldürülməsinin qarşısını alan tədbirlər hazırlamalıdır.

4.1.7. Tərəflər müvafiq rayonlarda ovçuları, yerli milli və beynəlxalq səviyyədə işlərini əlaqələndirmək, tənzimləmək, klublar təşkil etməyə həvəsləndirməlidir.

4.1.8. Tərəflər lazım gəldikdə, ovçuların quşları müəyyən etmək və məcburi peşəkar test imtahanından keçirməlidirlər.

4.2. Ekoloji Turizm.

4.2.1. Tərəflər lazım olan rayonlarda ancaq qorunan əsas sahələrdən kənarında, 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların toplaşdığı su-bataqlıq sahələrində savadlı, düzgün qurulmuş ekoturizmin inkişafı üçün bütün maraqlı təşkilatlarla birgə proqram hazırlayıb həyata keçirilməsinə çalışmalıdır.

4.2.2. Tərəflər ekoturizm üçün seçilən sahələrdə xeyirli, zərərli nəticələri, kompetent beynəlxalq təşkilatlarla itkiləri qiymətləndirib onun nəticələri haqda Müqavilə üzrə Katibliyə məlumat verməlidir.

4.3. Fəaliyyətin Digər Növləri.

4.3.1. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan və 3,2 paragrafında baxılan populyasiyalar arasında münaqişə gətirəcək situasiyaları qiymətləndirməli və bu qiymətləndirməni nəticələrini ictimaiyyət üçün açıq, əlçatan etməlidir.

4.3.2. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların törətdiyi itkilər, xüsusilə, məhsul itkiləri barədə məlumat toplayıb Katibliyə xəbər verməlidir.

4.3.3. Tərəflər bu itkilərin qarşısını alan, onu azaldan texnologiyaları müəyyən edib, dünya təcrübəsindən istifadə etməlidir.

4.3.4. Tərəflər məhsul itkiləri törədən növlər üzrə Beynəlxalq Fəaliyyət Planı hazırlamaq məqsədilə əməkdaşlıq etməlidir.

4.3.5 Tərəflər qurğular tikilərkən 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyalara olacaq təsirləri azaltmaq üçün yüksək ekoloji standartlara əməl etməli və mövcud qurğuların təsirlərini mərhələlərlə minimuma endirilməsi qayğısına qalmalıdır.

4.3.6 İnsanların törətdiyi narahatçılıq, 1-ci Cədvəldəki qorunma statusu olan su-bataqlıq quşları üçün təhlükə yaratdığı hallarda Tərəflər bunların qarşısını alan tədbirlər görməyə çalışmalıdırlar. Bu tədbirlərə *inter alia* aiddir ki, bu da qorunan sahədə narahatçılıq olmayan ərazi yaradılması və insanların ara buraxılması daxildir.

5. Tədqiqatlar və Monitoring.

5.1. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyanın çox toplaşdığı, lakin az öyrənilən ərazilərdə tədqiqatlar aparmalıdır.

5.2. Tərəflər bu populyasiyaların vəziyyətini öyrənmək üçün mütəmadi olaraq monitoring aparmalıdırlar. Onun nəticələri populyasiyanın sayının dəyişməsinə və vəziyyətinə nəzarət etmək məqsədilə müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla, ya da ki, nəşr edilməlidir.

5.3. Tərəflər populyasiyanın vəziyyətini əks etdirən kriteriya kimi say dəyişməsinə qiymətləndirilməsinin metodlarının təkmilləşdirmək üçün əməkdaşlıq etməlidirlər.

5.4. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların miqrasiya yollarını müəyyən etmək üçün, yuvalama və ondan sonrakı dövrdə bütün qeydiyyat materiallarından və halqalanma proqramlarından istifadə etməklə əməkdaşlıq etməlidirlər.

5.5. Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların yaşayış mühitinə olan spesifik tələblərinin öyrənmək və bu əraziləri mühafizə etmək üçün daha adekvat yanaşmalar hazırlamalı, dinamika və ekalogiyalarını öyrənmək üçün birgə layihələr həyata keçirməlidirlər.

5.6. Tərəflər bu populyasiyaların miqrasiya xüsusiyyətlərinə, yaşayış yerlərinin deqradasiyasına və narahatçılıq hallarının həcminin müəyyənləşdirilməsinə dair tədqiqatlar aparmalıdırlar.

5.7. Tərəflər bu populyasiyalara ovun və ticarətin təsirinə dair tədqiqatlar aparmalıdır. Eyni zamanda yerli və milli iqtisadiyyat üçün istifadə aparmalarını müəyyən etməlidir.

5.8. Tərəflər müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq etməli, tədqiqat lahiyələrinin və monitoring işlərinin müdafiə etməlidir.

6. Təhsil və İnformasiya.

6.1. Tərəflər Fəaliyyət Planını həyata keçirməyə məsul olan personal üçün, lazım gələrsə təlim proqramları təşkil etməlidir.

6.2. Tərəflər təlim proqramları hazırlamaq, informasiya mübadiləsi etmək məqsədilə biri-birilə və Müqavilə üzrə Katibliklə əməkdaşlıq etməlidirlər.

6.3. Tərəflər Fəaliyyət Planının müddəalarına, məzmununa vəzifələrinə müvafiq olaraq, ictimaiyyətin marağını artırmaq məqsədilə proqram, informasiya materialları və onların həyata keçməsi mexanizmlərini hazırlamalıdır. Xüsusilədə, mühüm su-bataqlıq sahəsinin yaxınlığında yaşayan əhaliyə, ovçulara, balıqçılara, turistlərə, və qərar qəbul edən, cavabdeh administrasiyalara, şəxslərə daha çox diqqət yetirməlidir.

6.4 Tərəflər 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyaların mühafizəsinə ictimaiyyətin diqqətini artıran xüsusi tədbirlərin keçirilməsinə cəhd etməlidirlər.

7. Həyata keçirilməsi.

7.1 Fəaliyyət Planı həyata keçirilərkən A sütunu , 1-ci Cədvəldə sadalanan populyasiyalara Tərəflər ilk növbədə diqqət yetirməlidirlər.

7.2. Əgər Müqavilə ərazisində növ bir neçə dəfə populyasiya ilə təmsil olunubsa, onda Tərəflər ilk növbədə daha yüksək statusa malik populyasiyanın mühafizəsinə tədbirlər görməlidirlər.

7.3. Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsində Tərəflər kömək üçün. Müqavilə üzrə Katiblik, Texniki Komitə ilə əməkdaşlıq şəraitində, Areal Ölkələrinin ekspertlərinin yardımı ilə hazırkı Müqavilənin IV bəndi 4-cü paragrafına müvafiq olaraq mühafizə üzrə rəhbər materialların hazırlanmasına əlaqələndirir. Müqavilə üzrə Katiblik imkan daxilində rəhbər materialları tərəflərlə, digər beynəlxalq müqavilələrin razılaşmasını təmin edir. Bu rəhbər materiallar ardıcıl istifadə üçün göndərilməlidir. Bu materiallarda *inter alia* nəzərdə tutulur:

- (a) ayrı-ayrı növlər üzrə Fəaliyyət Planı;
- (b) tətqiqat materialları əsasında informasiya problemləri;
- (v) populyasiya tərəfindən istifadə edilən yaşayış yerlərinin şəbəkəsi , onların idarə edilməsi və qorunma statusları;
- (q) Müqavilənin 2-ci Əlavəsində sadalanan növlərə hər bir ölkənin tətbiq etdiyi müvafiq ovçuluq və ticarət qanunları;
- (d) hər bir növ üzrə həyata keçirilən Fəaliyyət Planı və onun hazırlanması planı;
- (e) reintroduksiya lahiyələri; və
- (j) introduksiya edilən su-bataqlıq quş növləri və hibridlərin statusu.

7.5. Müqavilə üzrə Katiblik 7.4. paragrafında göstərilən abzorların hər üç ildən bir az olmamaq şərtilə yeniləşdirilməsinə qarantıya üçün bütün imkanlardan istifadə etməlidir.

7.6 Texniki Komitə 7.3. və 7.4. paragraflarına müvafiq yerinə yetirən rəhbər materialları və obzorları öyrənib inkişaf, saxlanma və həyata keçirilmə üzrə təkliflərin ilkin variantını hazırlayıb baxılmaq üçün Tərəflərin sessiya iclasına çıxarır.

7.7. Müqavilə üzrə Katiblik hazırkı Fəaliyyət Planını həyata keçirmək üçün müntəzəm olaraq əlavə ehtiyatlar (maliyyə və texniki yardım) alınması mexanizmlərinə baxır və bu barədə Tərəflərin hər işki sessiyasında müvafiq məlumatlar verir.

Cədvəl 1

MIQRASIYA EDƏN SU-BATAQLIQ QUŞLARININ POPULYASIYALARININ STATUSU

IXTISAZLAŞMAYA IZAHAT

1-ci Cədvəldə verilən izahat, hərəkət planını həyata keçirilməsinin əsasını təşkil edir:

A sütunu

1-ci dərəcə:

(a) Konvensiyanın -ci Əlavəsinə daxil edilən növlər;

(b) MCON-un 1994-ci il buraxılışındakı Təhlükədə olan heyvanlar, Qırmızı Kitaba daxil edilənlər;

(v) fərdlərin sayı 10 mindən az olan populyasiyalar;

2-ci dərəcə: fərdlərin sayı 10 mindən 25 minədək olan populyasiyalar;

3-cü dərəcə: fərdlərin sayı 25 mindən 100 minədək olan populyasiyalar, ancaq aşağıdakı səbəblərdən təhlükədə hesab olunanlar:

(a) il ərzində sikllərinin bütün mərhələlərində məhdud ərazidə konsentrasiyaları azdır;

(b) ciddi təhlükəyə məruz olan yaşayış mühitlərinin tipindən asılılıq;

(v) saylarının uzun müddət ərzində və kəskin sürətdə azalmasının müəyyən edilməsi;

(q) saylarının dəyişməsi ənənəsi və ya populyasiyanın aydın müşahidə edilən fluktasiyası.

Yuxarıda 2 və 3-cü dərəcəli növlər üçün hazırki əlavənin 2.1.1 parqrafına baxın.

B sütunu

1-ci dərəcə: Sayı 25 mindən 100 minədək olan və yuxarıdakı A sütununun uyğun gəlməyən populyasiyalar.

2-ci dərəcə: Sayı 100 mindən çox olan və aşağıdakı səbəblərdən xüsusi diqqət tələb edən populyasiyalar:

(a) illik həyat sikllərinin hər hansı birində məhdud ərazidə konsentrasiyaları azdır;

(b) ciddi təhlükəyə məruz qalan yaşayış mühitinin tipindən asılılıq;

(v) saylarının uzun müddət ərzində və əsaslı sürətdə azalması müəyyən edilən;

(q) saylarının ənənəvi olaraq dəyişilməsi və ya aydın müşahidə edilən populyasiya sayının fluktasiyası.

C sütunu

1-ci dərəcə: Populyasiyanın sayı 100 mindən artıqdır, bunlar üçün beynəlxalq əməkdaşlıq xeyli dərəcədə səmərəli olar, hansiki yuxarıdakı A və B sütunlarının şərtlərinə uyğun gəlmir.

1-CI CƏDVƏLƏ YENİDƏN BAXIŞ

Hazırkı Cədvəl:

(a) Bu Müqavilənin VII bəndi, 3(b) paragrafına uyğun olaraq Texniki Komitə tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilməlidir; və

(b) hazırkı Müqavilənin VII bəndi 9(q) paragrafına müvafiq olaraq, lazım gəldikcə nəzərdən keçirmə zamanı əldə edilən nəticələrə əsasən yeni əlavələrlə zənginləşə bilər;

SIMVOL VƏ QISALTMALARIN MƏNASI:

Yuv - yuvalanma

Qış - qışlama

Şim - şimal

Şərq-şərqi

Cən - cənubi

Qərb - qərbi

ŞŞ - şimal-şərqi

ŞQ - şimal-qərbi

CŞ - cənub-şərqi

CQ – cənubqərbi

1⁺ - populyasiya statusu məlum deyil . Myhafizə statusu qiymətləndirilir.

*; - 2.1.1 paragrafa baxış

QEYDLƏR

1. 1-ci Cədvəlin tərtibi üçün populyasiyanın sayı haqda istifadə edilən məlumatlar mümkündür ki, Müqavilə ərazisində yuvalayan fərdlərin sayına uyğun gəlsin. Status populyasiyanın sayının qiymətləndirməsinə dair ən yaxşı nəşrə əsaslanır.

2. Qısaltmalar (yuv) və (qış) siyahıda tamamilə populyasiyalara ayırd edilməsinə aiddir. Bunlar hazırkı Müqavilə və hərəkət Planına müvafiq olaraq bu populyasiyaların fəaliyyətində mövsumi məhdudiyətlər kimi başa düşülməlidir.

	A	B	C
Mycteria ibis Populyasiya bütövlükdə		1	
Ciconia niqra Qərbi Afrika/ Qərbi Avropa Mərkəzi/ Şərqi Avropa	1v 2		
Ciconia episcopus Tropik Afrika(C.c.microscedilis)		1	
Ciconia ciconia Cənub Afrika(C.c.ciconia) ŞQ Afrika/Qərbi Avropa(yuv)(C.c.ciconia) Mərkəzi/Şərqi Avropa(yuv)(C.c.ciconia) Qərbi Asiya(yuv)(C.c.ciconia)	1v 3b 3b	2v	
Plegadis falcinellus Afrika Saxaradan cənub(P.falsinellus) Qərbi Afrika/Avropa(P.falcinellus) Şərqi Afrika/CQ Asiya(P.f.falcinellus)	2*	1	1 ¹
Geronticus eremita Marokko CQ Asiya	1a 1a		
Threskiornis aethiopicus Afrika Saxaradan cənub(T.a. aethiopicus) Irak/Iran(T.a.aethiopicus)	1v		1
Platalea leucorodia Şərqi Atlantika (P.l.leucorodia) Mərkəzi/CŞ Avropa(yuv)(P.l.leucorodia) Qırmızı dəniz(P.l. alcheri) CQ/Cənubi Asiya(qış) (P.l.major)	1v 2 1v 2		

Platalea alba Populyasiya bütövlükdə	2*		
Dendrocygna bicolor Afrika			1
Dendrocygna vidiata Afrika			1
Thalassornis leuconotus Şərq/Cənubi Afrika(T.l.leuconotus) Qərbi Afrika(T.l.leuconotus)	2* 1v		
Oxuyra leucocerhala Qərbi Aralıq dəniz Şərqi Aralıq dəniz/Qərbi Asiya	1a 1a		
Cygnus olor ŞQ Avropa Qara dəniz(qış) Xəzər dənizi(qış)	2	2q 2a мц 2й	
Cygnus cygnus İslandiya(yuv) ŞQ Avropa(qış) Qara dəniz(qış) Qərbi Asiya(qış)	2 2 2 ¹	1	
Cygnus columbianus Avropa(qış) (C.c.bewickii) Xəzər dənizi(qış)(C.c.bewickii)	2 1v		
Anser brachyrhynchus İslandiya(yuv) Svalbard(yuv)		2a 1	
Anser fabalis Qərbi tayqa(yuv) (A.f.fabalis)		1	

Qərbi tundra(yuv) (A.f.rossicus)			1
Anser albifrons ŞQ Avropa(qış) (A.a.albifrons) Mərkəzi Avropa(qış) (A.a.albifrons) Qara dəniz(qış) (A.a.albifrons) Xəzər dənizi (qış) (A.a.albifrons) Qrenlandiya(yuv) (A.a.flavirostris)	1 2a	2v	1 1
Anser erithropus Qara/Xəzər dənizlər (qış)	1b		
Anser anser İslandiya(yuv) (A.a.anser) Şimal Avropa/Qərbi Aralıq dənizi (A.a.anser) Mərkəzi Avropa/Şimal Afrika(A.a.anser) Qara dəniz(qış) (A.a.anser) Qərb Sibir/Xəzər dəniz (A.a.anser)	2*	1 1 1	1
Branta leucopsis Qrenlandiya(yuv) Svalbard(yuv) Rusiya(yuv)	2	1	1
Branta bernicla Sibir(yuv)(B.b.bernicla) Svalbard(yuv)(B.b.hrota) İrlandiya (qış)(B.b.hrota)	1v 2	2b	
Branta ruficollis Populyasiya bütövlükdə	1b		
Alopochen aegyptiacus Populyasiya bütövlükdə			1 ¹
Tadorna ferruginea Qərbi Aralıq dənizi Şərqi Aralıq dənizi/Qara dəniz	1v 2		

CQ Asiya		1	
Tadorna cana Populyasiya bütövlükdə		1	
Tadorna tadorna ŞQ Avropa Qərbi Aralıq dənizi Qara dəniz Xəzər dənizi	2	2a 1 1	
Plectropterus gambensis Qərbi Afrika(P.g.gambensis) Cənub Afrika(P.g.niger)		1	1
Sarkidiornis melanotos Afrika(S.m.melanotos)			1 ¹
Nettapus auritus Qərbi Afrika Sənub/Şərqi Afrika	1v		1 ¹
Anas penelope ŞQ Avropa(qış) Qara/Aralıq dənizləri (qış) CQ asiya(qış)		2v 2v	1
Anas strepera ŞQ Avropa (qış)(A.s.strepera) Qara/Aralıq dənizləri(qış) (A.s.strepera) CQ Asiya(qış) (A.s.strepera)		1 1	1
Anas crecca ŞQ Avropa(qış)(A.c.crecca) Qara/Aralıq dənizləri (qış)(A.c.crecca) CQ Asiya(qış)(A.c.crecca)		2v	1 1
Anas capensis Populyasiya bütövlükdə			

			1 ¹
Anas platyrhynchos ŞQ Avropa (qış)(A.p.platyrhynchos) Qara/Aralıq dənizləri(qış) (A.p.platyrhynchos) CQ Asiya(qış)(A.p.platyrhynchos)		2v	1 1
Anas undulata Cənub Afrika(qış)		1	
Anas acuta Qərbi Afrika (qış) ŞQ Avropa(qış) Qara/Aralıq dənizləri(qış) CQ Asiya/Şərqi Afrika(qış)		1 2v	1 1
Anas erythrorhyncha Cənub/Şərqi Afrika			1
Anas hottentora Qərbi Afrika Cənub/Afrika	1v ¹		1 ¹
Anas querquedula Qərbi Afrika Şərqi Afrika/Asiya(qış)			1 1
Anas clypeata ŞQ Avropa(qış) Qərbi Aralıq dənizi(qış) Qara/Aralıq dənizləri(qış) CQ Asiya(qış)		1 2a	1 1
Marmaronetta angustirostris Qərbi Aralıq dənizi Şərqi Aralıq dənizi CQ Asiya	1b 1b 1b		
Netta rufina CQ/Mərkəzi Avropa CŞ Avropa	2* 3b		

CQ Asiya			1
Netta erythrophthalma Cənuğ/Şərqi Afrika(N.c.brunnca)			1 ¹
Aythya ferina ŞQ Avropa(qış) Qara/Aralıq dənizləri(qış) CQ Asiya(qış)		2v 2v 2v ¹	
Aythya nyroca Afrika(qış) Avropa(qış) CQ Asiya	1v 3v 1v		
Aythya fuligula ŞQ Avropa(qış) Qara/Aralıq dənizləri(qış) CQ Asiya(qış)			1 1 1
Aythya marila Şərqi Atlantika(qış)(A.m.marila) Qara/Xəzər dənizləri(qış)(A.m.marila)		1	1
Somateria mollissima Avropa(S.m.mollissima)			1
Somateria spectabilis ŞQ Avropa			1
Polysticta stelleri ŞQ Avropa(qış)	2		
Clangula hyemalis İslandiya/Qrenlandiya(yuv) ŞQ Avropa(qış) Xəzər dənizi(qış)	1v	2v	1
Melanitta nigra			

ŞQ Avropa(qış)(M.n.nigra)		2a	
Melanitta fusca ŞQ Avropa (qış) (M.f.fusca) Qara/Aralıq dənizləri (qış) (M.f.fusca)	1v	2a	
Bucephala clangula ŞQ Avropa(qış) (B.c.clangula) Qara/Aralıq dənizləri (qış) (B.c.clangula) Xəzər dənizi (qış) (B.c.clangula)	2* 2		1
Mergellus albellus ŞQ Avropa(qış) Qara/Aralıq Dənizi (qış) CQ Asiya(qış)	3a	1 1	
Mergus serrator ŞQ Avropa(qış) (M.s.serrator) Qara/Aralıq dənizləri(qış)(M.s.serrator) CQ Asiya(qış)(M.s.serrator)	1v	1	1
Mergus merqanser ŞQ Avropa (qış) (M.m.merganser) Qara/Aralıq dənizləri (qış) (M.m.merganser) CQ Asiya (qış) (M.m.merganser)	1v 2		1